

BILAG 2

RESUME

Titel: Klinisk retningslinje for postoperative kostanbefalinger til patienter der får foretaget tonsillektomi

Arbejdsgruppe

Sygeplejerske med udviklingsfunktion, Stine Askholm Rosenberg. Øre, næse og halsafdelingen, Aarhus Universitetshospital

Forskningsleder Hanne Konradsen, Forskningsenheden, Gentofte Hospital

Kontaktperson:

Stine Askholm Rosenberg, E-Mail: stinrose@rm.dk

Godkendt af

Godkendt af Center for Kliniske retningslinjer, den

Dato for revision:

Ophørs dato:

Baggrund

Tonsillektomi er en af de mest almindelige operationer der udføres, særligt hos børn. Ca. 7.000 patienter får årligt foretaget tonsillektomi.

Den hyppigste eftervirkning efter tonsillektomi er smerte, der kan have betydning for kostindtaget med risiko for utilstrækkelig ernærings og væskeindtag postoperativt. Den alvorligste komplikation postoperativt er blødning.

Sammenhængen mellem kosten og patientens sygdomsforløb efter tonsillektomi har været et omtalt omdrejningspunkt historisk set.

Erfaringsudvekslinger gennem det Fagligt Selskab for Øre-, næse og halskirurgiske Sygeplejersker, har vist at diskussioner og uenigheder stadig findes, om hvorvidt patienterne kan spise efter evne eller skal anbefales særlige restriktioner.

Patientgruppe

Elektive patienter over 2 år, der får foretaget en tonsillektomi. I de fundne undersøgelser har patienterne haft en aldersspredning mellem 2-56 år. Retningslinjen ekskluderer patienter der for foretaget tonsillektomi pga. peritonssilær absces eller på mistanke om

malignitet.

Formål

At vejlede sundhedspersonale mht. at give kostenbefalinger i den postoperative periode efter en tonsillektomi, således at den information der videregives til patienten er enslydende og evidensbaseret.

Anbefalinger

Patienter der får foretaget tonsillektomi kan anbefales at spise og drikke efter eget ønske. **B** (18, lb B) (19, llb B) (20, lb B) (21, lb, B) (22, lb B) (23, lb B)

Monitorering

Årlig gennemgang af 10 patientjournaler pr. afdeling. Her kigges efter, hvilke anbefalinger vedr. kost der er givet enten mundtligt eller skriftligt ved udskrivelsen. (Standard 95 %)

Referencer

(1) Den danske ordbog - ddo. 2009:html.

(2) Sundhedsstyrelsen. DTU fødevareinstituttet. "Anbefalinger for den danske institutionskost". 2009; Available at: http://www.altomkost.dk/NR/rdonlyres/013632BB-1B95-412A-8888-D56F59301C59/0/SJ_Institutionskostpdf.PDF

(3) Børneklivnikken i HovedOrto Centret. "Når du skal have fjernet dine mandler". 2003; Available at: http://www.rigshospitalet.dk/NR/rdonlyres/6D4BD3D1-4CF3-404C-A798-BCEED0F4E2EC/0/HOC_Boern_mandler_tonsillektomi.pdf.

(4) CHLO, Infonet - Region Syddanmark. "Tonsillektomi - børn indlagt i Børnafsnittet til fjernelse af mandler". 25.06.2010; Available at: <http://ekstern.infonet.regionsyddanmark.dk/files/dokument16130.htm> .

(5) Ovesen T, Buchwald Cv. "Lærebog i øre-næse-hals-sygdomme og hoved-hals-kirurgi". 1. udgave ed. Kbh.: Munksgaard Danmark; 2011.

(6) Hessen Söderman AC, Ericsson E, Hemlin C, Hultcrantz E, Mansson I, Roos K, et al. "Reduced risk of primary postoperative hemorrhage after tonsil surgery in Sweden: results from the National Tonsil Surgery Register in Sweden covering more than 10 years and 54,696 operations". Laryngoscope 2011 Nov;121(11):2322-2326.

- (7) Nielsen LH, Hansen BL, Johannessen T, Løge G. "Fjernelse af mandler". Patienthåndbogen. Sundhed.dk. Danske Regioner. 2011; Available at: <http://patienthaandbogen.dk/ore-nese-hals/sygdomme/mandler-fjernelse-af-9000.html>. Accessed 17.09.
- (8) Sarny S, Ossimitz G, Habermann W, Stammberger H. "Hemorrhage following tonsil surgery: a multicenter prospective study". Laryngoscope 2011 Dec;121(12):2553-2560.
- (9) Möller-Andersen K, Moller H. "Tonsillectomy a chaud with lethal outcome". Ugeskr Laeger 2003 May 19;165(21):2206.
- (10) Talbot H. "Adenotonsillectomy, technique, and postoperative care". Laryngoscope 1965 Dec;75(12):1877-1892.
- (11) Sant JP. "Tonsillectomy. Procedure and nursing care". AORN J 1986 Nov;44(5):782-786.
- (12) Schaler R, Parkin JL. "Perioperative nutritional considerations in the tonsillectomy patient". Otolaryngol Clin North Am 1987 May;20(2):345-347.
- (13) Sutters KA, Savedra MC, Miaskowski C, Holdridge-Zeuner D, Waite S, Paul SM, et al. "Children's expectations of pain, perceptions of analgesic efficacy, and experiences with nonpharmacologic pain management strategies at home following tonsillectomy". J Spec Pediatr Nurs 2007 Jul;12(3):139-148.
- (14) Idvall E, Holm C, Runeson I. "Pain experiences and non-pharmacological strategies for pain management after tonsillectomy: a qualitative interview study of children and parents". J Child Health Care 2005 Sep;9(3):196-207.
- (15) Klemetti S, Kinnunen I, Suominen T, Antila H, Vahlberg T, Grenman R, et al. "The effect of preoperative fasting on postoperative thirst, hunger and oral intake in paediatric ambulatory tonsillectomy". J Clin Nurs 2010 Feb;19(3-4):341-350.
- (16) Klug TE, Ovesen T. "Blødning efter tonsillektomi: hyppighed og risikofaktorer". Ugeskrift for læger 2006;168(26/27/28/29/30/31/32):2559-2562.
- (17) Zagolski O. "Do diet and activity restrictions influence recovery after adenoidectomy and partial tonsillectomy?" International journal of pediatric otorhinolaryngology 2010 Apr;74(4):407-11

(18) Tabae A FAU - Lin, Jerry,W., FAU LJ, Dupiton V FAU - Jones, Jacqueline,E., Jones JE. "The role of oral fluid intake following adeno-tonsillectomy". International journal of pediatric otorhinolaryngology 2006 Jul;70(7):1159-64

(19) Messner AH, Barbita JA. "Oral fluid intake following tonsillectomy". Int J Pediatr Otorhinolaryngol 1997 Feb 14;39(1):19- 24.

(20) Hall MD, Brodsky L. "The effect of post-operative diet on recovery in the first twelve hours after tonsillectomy and adenoidectomy". Int J Pediatr Otorhinolaryngol 1995 Mar;31(2-3):215-220.

(21) Thomas PC, Moore P, Reilly JS. "Child preferences for post- tonsillectomy diet". Int J Pediatr Otorhinolaryngol 1995 Jan;31(1):29- 33.

(22) Brodsky LF, Radomski KF, Gendler J. "The effect of post- operative instructions on recovery after tonsillectomy and adenoidectomy". International journal of pediatric otorhinolaryngology 1994 Jan;25(1-3):133-40

(23) Cook JA, Murrant NJ, Evans KL, Lavelle RJ. "A randomized comparison of three post-tonsillectomy diets". Clin Otolaryngol Allied Sci 1992 Feb;17(1):28-31.

(24) Scottish Intercollegiate Guidelines Network. "Management of sore throat and indications for tonsillectomy - A national clinical guideline". Available at: <http://www.sign.ac.uk/pdf/sign117.pdf>, April, 2010.